

Utveckling av en datorbaserad synergonomisk riskbedömningsmetod

Camilla Zetterberg, Höskolan i Gävle, Centrum för belastningsskadeforskning

Hillevi Hemphälä, Lunds Tekniska Högskola

Per Odenrick, Lunds Tekniska Högskola

Per Lindberg, Höskolan i Gävle, Centrum för belastningsskadeforskning

Per Nylén, KTH

Marina Heiden, Höskolan i Gävle, Centrum för belastningsskadeforskning

Bakgrund

- Synkrävande arbete är förenat med ögonbesvär, huvudvärk och muskelbesvär i fram för allt nack- och skulderregionen.
- Det finns ett antal studier som stödjer en koppling mellan synkrävande arbete och muskelbesvär i fram för allt nack- och skulderregionen.
 - Främst datorarbete, men även tandläkare, kirurger, brevbärare, radiologer, mikroskopi

Bakgrund

- Arbetsmiljöverkets föreskrift Belastningsergonomi (AFS 2012:2) anger att:
 - synförhållanden ska riskbedömas för att undvika undermåliga synförhållanden som kan påverka arbetsställningar och arbetsrörelser negativt.
- Finns i dagsläget ingen validerad och reliabel metod eller instrument för att bedöma synergonomiska faktorer på en arbetsplats

Syfte

- Att utveckla en valid och reliabel datorbaserad synergonomisk riskbedömningsmetod. Metoden ska främst utvecklas för att användas av praktiker i deras dagliga arbete (företagshälsovård m.fl.), men den ska även vara användbar i forskningssyfte.

LUNDS
UNIVERSITET
Lunds Tekniska Högskola

Metod

- Projektgruppen tar fram en första version av metoden/instrumentet
- Metoden skickas på remiss till en referensgrupp av forskare, samt till praktiker som idag arbetar med riskbedömning och synergonomi (tex ergonomer i företagshälsovård)
- Metoden revideras utifrån förslag från ovanstående grupper (upprepas två gånger)

Metod

- 30 st personer (ffa personal/ergonomer från företagshälsovård) **utbildas** i synergonomi och i riskbedömningsmetoden

Dessa 30 personer använder metoden och gör 10 st riskbedömningar på olika arbetsplatser (ger data från 300 bedömningar). Alla bedömningar kompletteras med en synundersökning av en optiker.

Två personer ut projektgruppen genomför parallella och oberoende riskbedömningar på ca 10% av ovanstående 300.

Metod

- Metoden utvärderas vid ett seminarium där både projektgrupp, kursdeltagare och referensgrupp deltar. Data från bedömningarna används för att utvärdera tex reliabilitet.
- Metoden revideras
- Utbildning, datainsamling och revidering sker vid ytterligare två tillfällen

Tidsplan

- Mars - dec 2014
Augusti 2014
Första version av metoden arbetas fram
Presentation av metod på NES
- Jan - april 2015
Utbildning 1 - Lund
- April – juni 2015
Revidering
- Maj – sept 2015
Utbildning 2 - Gävle
- Aug – okt 2015
Revidering
- Okt – dec 2015
Utbildning 3 – Lund
- 2016
Revidering. Slutlig version.

Utbildning (3 kursomgångar à 30 pers)

- Totalt 9 dagar fördelat över 3 st kurstillfällen (3+4+2 dagar)
- Ingen kursavgift
 - Avtal att leverera 10 st riskbedömningar

Preliminärt innehåll i riskbedömningsmetod

- Objektiv bedömning/mätning av ljus- och belysningsförhållanden (görs av undersökaren)
- Objektiv bedömning av arbetsställningar och arbetsstation (görs av undersökaren)
- Subjektiv skattning av syn- och muskelrelaterade besvär (görs av arbetstagaren)
- Subjektiv skattning av syn-, ljus- och belysningsförhållanden (görs av arbetstagaren)

Preliminärt förslag till utfall/resultat

- Bedömning av om de synergonomiska förhållandena för arbetstagaren
 - Är acceptabla (grönt)
 - Behöver värderas närmare (gult)
 - Är olämpliga och kräver åtgärd (röd)

Kontaktpersoner

Hillevi Hemphälä

hillevi.hemphala@design.lth.se

Camilla Zetterberg

camilla.zetterberg@hig.se

Tack för uppmärksamheten 😊

camilla.zetterberg@hig.se